

Redegørelse for lovovervågning af arkivlovens tilgængelighedsbestemmelser

juni 2006

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

- 1.1 Baggrundsinformation om arkivloven**
- 1.2 Målsætninger og succeskriterier**

2. Statens Arkivers vurdering

- 2.1 Statens Arkivers vurdering af, hvorvidt arkivloven lever op til de konkrete målsætninger fsva. tilgængelighed samt behov for evt. ændringer af arkivloven**
- 2.2 Sammenfatning**

3. Tilgængelighedsudvalgets vurdering

- 3.1 Tilgængelighedsudvalget - indledende bemærkninger**
- 3.2 Udvalgets vurdering af, hvorvidt arkivloven lever op til de konkrete målsætninger fsva. tilgængelighed samt behov for evt. ændringer af arkivloven**
- 3.3 Sammenfatning**

4. Høring

- 4.1 Høring af relevante institutioner og organisationer**
- 4.2 Opsummering af høringssvarene**

5. Kulturministeriets vurdering

- 5.1 Ministeriets vurdering af lovens målsætninger og succeskriterier fsva. tilgængelighedsområdet**
- 5.2 Ministeriets bemærkninger til Statens Arkivers og Tilgængelighedsudvalgets vurderinger samt indkomne høringssvar**

6. Konklusion

- 6.1 Samlet vurdering af tilgængelighedsområdet og evt. behov for justering af arkivloven**

Bilag

Bilag 1 - høringsliste

Bilag 2 - kopi af høringssvar

Bilag 3 - bilag fra rigsarkivarens rapport XII

1. Indledning

1.1 Baggrundsinformation om arkivloven

Den nuværende arkivlov (lov nr. 1050 af 17. december 2002) trådte i kraft d. 1. juli 2003 og afløste lov nr. 337 af 14. maj 1992 om offentlige arkiver m.v., som er ændret ved Lov nr. 421 af 10. juni 1997 og lov nr. 445 af 31. maj 2000, jf. lovbekendtgørelse nr. 740 af 17. juli 2000.

Arkivlovens bestemmelser om tilgængelighed til offentlige arkivalier findes i lovens kapitler 6-8 (§§ 22-41).

Lov nr. 337 af 14. maj 1992 om offentlige arkiver m.v. indeholdt som den første lov på området en regulering af tilgængeligheden til statens arkivalier. Den fastsatte en generel 30 års tilgængelighedsfrist for offentlige arkivalier, der var afleveret til Statens Arkiver. Fristen på 30 år kunne forlænges af den afleverende myndighed, såfremt hensyn til statens sikkerhed, rigets forsvar, udenrigspolitiske forhold m.v. nødvendiggjorde en længere frist end 30 år. Loven fastsatte en tilgængelighedsfrist på 80 år for arkivenheder, indeholdende oplysninger om enkeltpersoners private og økonomiske forhold samt sager inden for strafferetsplejen eller indeholdende overvejelser til brug for retssager m.v.

Baggrund for udvælgelse af arkivloven til lovovervågning fremgår af bemærkningerne til forslag til arkivlov (L 18 i folketingsmødet 2002-2003), hvor der står, at "Lovforslaget er omfattet af regeringens lovovervågningsprogram. Kulturministeriet mener, at tilgængelighedsområdet vil være egnet til lovovervågning. Kulturministeriet vil efter en 3-årig periode anmode Tilgængelighedsudvalget om en vurdering af, om de politiske intentioner med loven er opfyldt."

1.2 Målsætninger og succeskriterier

Hensigten med udarbejdelse af en ny arkivlov i 2002-2003 blev i bemærkningerne til forslag til arkivlov beskrevet blandt andet som at "tilvejebringe den størst mulige åbenhed i adgangen til at benytte arkivalier uden derved at prisgive oplysninger, der for en kortere eller længere periode fordrer fortrolighed."

Denne hensigt søgte man opnået ved:

- En nedsættelse af den generelle tilgængelighedsfrist fra 30 til 20 år
- Fastsættelse af en overgrænse på 60 år for fristforlængelser, for så vidt angår arkivalier, der ikke indeholder personoplysninger
- En nedsættelse af 80-års tilgængelighedsfristen til 75 år for sager vedrørende enkeltpersoners private og økonomiske forhold, samt sager inden for strafferetsplejen
- En nedsættelse af 80-års tilgængelighedsfristen til 50 år for sager vedrørende myndigheders brevveksling med sagkyndige til brug for retssager m.v. samt statistisk grundmateriale
- Adgang efter lovens almindelige bestemmelser til kommunale arkivalier, der ikke er afleveret til et offentligt arkiv
- Udvidelse af Tilgængelighedsudvalgets virkeområde til at omfatte kommunale arkivinstitutioners og myndigheders tilgængelighedspraksis.

1.3 Lovovervågning – proces

Kulturministeriet har tilrettelagt lovovervågningen således, at Statens Arkiver og herefter Tilgængelighedsudvalget har fået i opdrag at komme med et bidrag til lovovervågningen af arkivlovens tilgænge-

lighedsbestemmelser herunder deres vurdering af, om arkivloven lever op til sin hensigt samt af eventuelle behov for ændringer. Disse bidrag fremgår af henholdsvis afsnit 2 og 3.

Efterfølgende har Kulturministeriet udsendt disse bidrag til en bredere høring blandt repræsentanter for de offentlige myndigheder, forskningen og pressen. Høringen er opsummeret i afsnit 4. Ministeriet har i det efterfølgende afsnit 5 forholdt sig til disse bidrag og på det grundlag konkluderet for så vidt angår de overvejelser, det giver anledning til enten i form af forslag til lovændringer eller anden opfølgning.

2. Statens Arkivers vurdering

2.1 Statens Arkivers vurdering af, hvorvidt arkivloven lever op til de konkrete målsætninger fsva. tilgængelighed samt behov for evt. ændringer af arkivloven

Arkivlovens bestemmelser om tilgængelighed til offentlige arkivalier findes i lovens kapitler 6-8 (§§ 22-41). I det følgende kommenteres de enkelte bestemmelser i disse kapitler, ligesom bestemmelsen i § 43, stk. 1, om klager over rigsarkivarens afgørelser i adgangssager og bestemmelsen i § 46, stk. 1, om fastsættelse af adgangsbestemmelser for private arkivalier er medtaget.

Kapitel 6: Tilgængelighed til offentlige arkivalier

§ 22

Den generelle tilgængelighedsfrist er fastsat til 20 år (§ 22 stk. 1). De i loven fastsatte frister er gældende for alle offentlige arkivalier, statslige som kommunale, og uanset om de pågældende arkivalier er afleveret til et offentligt, statsligt eller kommunalt, arkiv eller ej. Dette fremgår af § 22, stk. 2, der fastsætter, at vedkommende myndighed træffer afgørelse om adgang til arkivalier, der er over 20 år gamle, men endnu ikke afleveret til offentligt arkiv.

Statens Arkiver finder ikke anledning til at foreslå ændringer i denne bestemmelse.

§ 23

For arkivalier, som indeholder oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske forhold, er fristen 75 år, jf. § 23, stk. 1.

Efter bestemmelsen i § 23, stk. 2, kan, hvor forholdene taler for det, 75 års fristen forkortes eller forlænges af den afleverende myndighed efter drøftelse med det modtagende arkiv. For så vidt det drejer sig om materiale, der er omfattet af persondatalovens bestemmelser, kan forkortelse af fristen kun finde sted efter indhentet udtalelse fra Datatilsynet eller Domstolsstyrelsen, alt efter materialets proveniens.

Det bemærkes, at der kun i et enkelt tilfælde har været anledning til at anvende bestemmelsen i § 23, stk. 2, 1. pkt., nemlig for så vidt angår de fra Mosaik Trossamfund afleverede ministerialbøger, jf. nedenfor om § 28.

Da sigtet med bestemmelsen i § 23, stk. 2, bl.a. er at sikre, at særligt følsomme oplysninger vil kunne beskyttes i et længere tidsrum end den generelt fastsatte frist, finder Statens Arkiver den særlige hjemmel til fastsættelse af en længere frist hensigtsmæssig.

Statens Arkiver finder således ikke anledning til at foreslå ændringer i bestemmelsen.

§ 24

Efter § 24 er arkivenheder, der omfatter sager inden for strafferetsplejen, tilgængelige efter 75 år.

Statens Arkiver skal indstille til overvejelse, hvorvidt bestemmelsen i § 24 bør formuleres tilsvarende bestemmelserne i §§ 25 og 26, således at sager inden for strafferetsplejen er tilgængelige efter 50 år, idet oplysninger i straffesager om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold stadig behandles

efter bestemmelserne i § 23. Ændringen vil især have betydning i forbindelse med behandling af ansøgninger om dispensation fra tilgængelighedsfristen, jf. nedenfor om § 33.

§§ 25-26

Efter § 25 er arkivenheder, der indeholder myndigheders brevveksling med sagkyndige til brug i retssager m.v., tilgængelige, når de er 50 år gamle. Det samme gælder ifølge § 26 arkivenheder, som omfatter materiale, der er tilvejebragt som grundlag for udarbejdelsen af offentlig statistik. For så vidt dog det materiale, der omtales i §§ 25-26, indeholder oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold, er de pågældende arkivenheder tillige omfattet af 75 års fristen efter § 23.

Statens Arkiver finder ikke anledning til at foreslå ændringer i bestemmelserne.

§ 27

Særlige længere frister end 20 år, men ikke over 60 år, kan fastsættes af den afleverende myndighed efter drøftelse med det modtagende arkiv, hvis en sådan længere frist er nødvendig til beskyttelse af væsentlige hensyn til statens sikkerhed, rigets forsvar m.v. (§ 27, stk. 1).

Længere frister end 60 år kan fastsættes efter forhandling mellem kulturministeren og den afleverende myndighed for statslige arkivaliers vedkommende eller, når det drejer sig om kommunale arkivalier, vedkommende kommunalbestyrelse (§ 27, stk. 2 og 3).

Der er efter lovens ikrafttræden kun i et enkelt tilfælde fastsat en tilgængelighedsfrist på over 60 år. Det drejer sig om det såkaldte Stockholmsarkiv, dvs. arkivet efter den danske efterretningstjeneste i Sverige under den tyske besættelse af Danmark. Der er her for en mindre del af arkivet fastsat en 80 års tilgængelighedsfrist.

Det bemærkes, at de særlige længere tilgængelighedsfrister, der var fastsat i medfør af § 21 i den tidligere lov om offentlige arkiver m.v., er opfattet som fortsat gældende. Kun i meget få tilfælde er der fastsat længere frister end 60 år. Det gælder således bl.a. Statsministeriets og Udenrigsministeriets sager vedrørende kongehuset, visse sager om territorial- og havretsspørgsmål i Udenrigsministeriet, visse sager om patenter i Patent- og Varemærkestyrelsen, samt planer og tegninger over rets- og fængselsbygninger. De hensyn, der i disse tilfælde har betinget fastsættelsen af en længere frist end 60 år, antages fortsat at være til stede.

Statens Arkiver finder ikke anledning til at foreslå ændringer i denne bestemmelse.

§ 28

I § 28 fastsættes i stk. 1 en 50 års tilgængelighedsfrist for folkekirkens og de anerkendte trossamfunds ministerialbøger, som er afleveret til Statens Arkiver, idet dog efter stk. 2 døds- og begravelsesregistre er tilgængelige efter 10 år.

Imidlertid er efter henvendelse fra Mosaisk Trossamfund indført en ordning, hvorefter anmodninger om benyttelse af ministerialbøger, der er yngre end 100 år, forelægges for rigsarkivaren. Denne ordning er indført under indtryk af det generelt forhøjede trusselsniveau efter terroristangrebet den 11. september 2001, hvorom der indhentedes udtalelse fra Politiets Efterretningstjeneste. Hjemmelen til denne fristforlængelse er en analogi med § 23, stk. 2, hvorefter den afleverende myndighed efter drøftelse med det modtagende arkiv kan fastsætte en kortere eller længere tilgængelighedsfrist, hvor forholdene taler derfor. Det bemærkes, at der kun i ét tilfælde har været anmodet om adgang til de af Mosaisk Trossamfunds ministerialbøger, som er under 100 år gamle.

Statens Arkiver finder, at det vil være hensigtsmæssigt med en klar hjemmel til at foretage fristforlængelser, hvor særlige forhold måtte gøre sig gældende. Eventuelt kunne som et nyt stk. i bestemmelsen fastsættes: "Rigsarkivaren kan, såfremt særlige forhold gør sig gældende, træffe bestemmelse om begrænsning i adgangen for arkivalier, der er yngre end 100 år."

Om fristerne efter § 28 bemærkes endvidere, at ministerialbøger, herunder døds- og begravelsesregistre, i visse tilfælde indeholder oplysning om nulevende personers cpr-numre. Angivelse af cpr-nummer er dog ikke systematisk. Det bemærkes, at cpr-numre kan opfattes som en fortrolig oplysning, som der ikke bør være umiddelbar adgang til, jf. persondatalovens § 11.

Det bør efter Statens Arkiver opfattelse bringes under overvejelse, hvorledes den størst mulige åbenhed for adgangen til ministerialbøger vil kunne praktiseres, uden at der derved opstår risiko for misbrug af oplysninger om nulevende personers cpr-numre.

Kapitel 7: Adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier (§§ 30-39)

Kapitel 7 indeholder bestemmelser om behandling og afgørelse af spørgsmål om adgang til at benytte offentlige arkivalier inden udløbet af de frister, der er fastsat i eller i medfør af bestemmelserne i arkivlovens kapitel 6.

§ 30

I § 30, stk. 1, fastsættes, at enhver kan søge om tilladelse til benyttelse af ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier.

Bestemmelsen i § 30, stk. 2, fastsætter, at formålet med den tilsigtede benyttelse af de arkivalier, der søges adgang til, skal oplyses. Oplysningen om det tilsigtede formål skal sikre, at der ved fastsættelsen af eventuelle vilkår i forbindelse med en imødekomme af ansøgning ikke fastsættes vilkår, der umuliggør forfølgelsen af det angivne formål. Bestemmelsen var tidligere administrativt fastsat i bekendtgørelse om offentlige arkivalier og offentlige arkivers virksomhed.

I § 30, stk. 3, fastsættes, at der ved afgørelsen af ansøgninger kan lægges særlig vægt på, om ansøgeren er part i eller har en særlig individuel interesse i den sag, der søges adgang til. Bestemmelsen har vist sig hensigtsmæssig i forbindelse med gennemførelsen af den politiske målsætning om størst mulig åbenhed i arkivadgangen.

Statens Arkiver finder, at bestemmelserne i § 30 har vist sig hensigtsmæssige, og finder ikke anledning til at foreslå ændringer i disse.

§ 31

Det fastsættes, at der af rigsarkivaren eller efter hans bemyndigelse i konkrete tilfælde kan dispenseres fra tilgængelighedsfristerne efter kapitel 6 for arkivalier, der er afleveret til Statens Arkiver, idet dog dispensationen i visse tilfælde er betinget af samtykke fra den afleverende myndighed. I praksis vil det sige, at ansøgninger om dispensation udelukkende fra tilgængelighedsfristen på 75 år efter § 23 afgøres af Statens Arkiver uden høring af anden myndighed. Dette er den største gruppe af ansøgninger. I tabel 1 er antallet af hhv. arkivbesluttede og hørte ansøgninger opgjort pr. halvår efter lovens ikrafttræden.

Tabel 1

	2003/2	2004/1	2004/2	2005/1
Arkivbesluttet	734	734	620	766
Efter høring	175	168	170	207

Forholdet mellem arkivbesluttede dispensationssager og sager, der afgøres efter høring af den afleverende myndighed er således i gennemsnit ca. 4:1.

Statens Arkiver finder ikke anledning til at foreslå ændringer i denne bestemmelse. Dog bemærkes, at den ovenfor foreslåede ændring af bestemmelsen i § 24 om tilgængelighedsfristen for sager inden for strafferetsplejen i givet fald vil have indflydelse på forholdet mellem arkivbesluttede og andre dispensationssager, idet antallet af høringer formindskes.

§ 32

Bestemmelsen omhandler kommunalbestyrelsens kompetence i spørgsmål om dispensation fra tilgængelighedsfristerne.

Statens Arkiver finder ikke anledning til at foreslå ændringer i denne bestemmelse.

§ 33

Bestemmelsen opregner de tilfælde, hvor imødekommelsen af en dispensationsansøgning kræver den afleverende myndigheds samtykke, nemlig hvis:

- 1) der for et dokument eller en arkivenhed er fastsat en længere tilgængelighedsfrist efter § 27,
- 2) en arkivenhed indeholder materiale af den karakter, der er nævnt i §§ 24-26 og 28, og tilgængelighedsfristen efter de nævnte bestemmelser ikke er udløbet eller
- 3) en arkivenhed eller et dokument er yngre end 20 år.

Langt hovedparten af de ansøgninger, der kræver høring, drejer sig om dispensation fra tilgængelighedsfristen efter § 24, nemlig sager inden for strafferetsplejen. Tabel 2 angiver antallet af høringer om sager inden for strafferetsplejen (§ 24) og andre sager, omfattet af §§ 25-28 eller tilsvarende tidligere bestemmelser i 2003 og 2004.

Tabel 2 Antal høringer

	2003		2004	
	Tilladelser	Afslag	Tilladelser	Afslag
§ 24	243	16	235	22
§§ 25-28	36	3	44	4

Ved gennemførelsen af arkivloven i 2002 blev de hidtidige 80 års frister for arkivenheder, der indeholdt myndigheders brevveksling med sagkyndige til brug i retssager m.v. samt for materiale, tilvejebragt som grundlag for udarbejdelsen af offentlig statistik, nedsat til 50 år, idet de pågældende arkivalier stadig omfattedes af 75 års fristen for oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold. Høring af den afleverende myndighed finder således kun sted, for så vidt 50 års fristen ikke er udløbet. Er materialet over 50, men ikke 75 år gammelt, afgøres dispensationsspørgsmålet af Statens Arkiver alene.

Efter Statens Arkivers opfattelse bør det som tidligere nævnt overvejes, om en lignende ordning skal gennemføres, for så vidt angår sager inden for strafferetsplejen, jf. § 24. Efterforskningsmæssige hensyn m.v. vil som hovedregel ikke gøre sig gældende efter 50 års forløb, og beskyttelseshensynet vil efter 50 år kun vedrøre privatlivets fred hos de personer, hvis forhold måtte være omtalt i arkivalierne.

I denne forbindelse bemærkes, at en del af de ansøgninger, der vedrører arkivenheder med en 75 års tilgængelighedsfrist efter § 24, drejer sig om forhold under eller umiddelbart efter den tyske besættelse af Danmark 1940-45. Der er fra regeringens og Folketingets side lagt særlig vægt på, at adgangen til arkivalier om denne periode præges af størst mulig åbenhed. En ændring af reglerne om dispensation fra tilgængelighedsfristen for sager inden for strafferetsplejen vil efter Statens Arkivers opfattelse her være hensigtsmæssig.

§§ 34-35

Bestemmelserne vedrører særligt dispensationer, der drejer sig om arkivalier, der indeholder oplysninger, behandlet efter bestemmelserne i persondataloven, om enkeltpersoners rent private forhold.

Der har hidtil ikke været anledning til at anvende bestemmelserne i noget betydeligt omfang.

§§ 36-38

Bestemmelserne fastsætter de frister, som det pågældende offentlige arkiv eller myndighed skal tilstræbe at overholde ved behandling af ansøgninger om adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier.

Når en dispensationsansøgning afgøres af det offentlige arkiv, hvor et ikke umiddelbart tilgængeligt arkivalie befinder sig, skal der således tilstræbes en sagsbehandlingstid på højst 15 dage. Hvor det offentlige arkivs imødekommelse af en ansøgning er betinget af samtykke fra andre myndigheder, jf. §§ 33-35, bør sagsbehandlingstiden hos de myndigheder, der høres om samtykke, ikke overstige 30 dage.

Det skal bemærkes, at de nævnte frister ikke er udtryk for, at en afgørelse skal være truffet inden for fristen. Ved mere komplicerede spørgsmål kan sagsbehandlingen, såvel hos de offentlige arkiver som hos andre myndigheder, kræve længere tid end hhv. 15 eller 30 dage. I sådanne tilfælde skal ansøgeren underrettes om grunden til overskridelsen samt om, hvornår en afgørelse vil foreligge.

Statens Arkiver opgør sagsbehandlingstiderne kvartalsvis. Om sagsbehandlingstiden for ansøgninger om dispensation fra tilgængelighedsfristerne, der siden arkivlovens ikrafttræden pr. 1. juli 2003 og indtil 30. juni 2005 er behandlet af Statens Arkiver, kan oplyses følgende:

Som det fremgår af nedenstående tabel 3, lå den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for dispensations-sager, som afgøres af Statens Arkiver alene, i de første 12 måneder efter arkivlovens ikrafttræden forholdsvis højt, især for Rigsarkivets vedkommende. I sommeren 2004 iværksattes i Rigsarkivet foranstaltninger til nedbringelse af sagsbehandlingstiden, og fra 3. kvartal 2004 har sagsbehandlingstiden haft et tilfredsstillende niveau.

Tabel 3 Sagsbehandlingstider ved sager uden høring

Gennemsnitlig sagsbehandlings-tid for sager, der afgøres uden høring (antal dage)	2003		2004				2005	
	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.
Rigsarkivet	12,41	12,64	13,20	14,79	6,46	3,76	3,95	5,59
Statens Arkiver i alt	7,23	7,94	7,64	8,83	5,46	4,63	4,87	5,70

Af tabel 4 fremgår antallet af dispensationssager samt antallet af sager, hvor sagsbehandlingsfristen har været overskredet, opgjort dels for Rigsarkivet, dels for hele Statens Arkiver. Som det fremgår, var der i perioden til og med 2. kvartal 2004 et betydeligt antal overskridelser i de sager, der behandlede af Rigsarkivet. Fra 3. kvartal 2004 er antallet af overskridelser nedbragt væsentligt, og i første halvår 2005 er overskridelser ikke forekommet i Rigsarkivet, når det drejer sig om dispensationer fra tilgængelighedsfristen efter arkivlovens § 23, stk. 1, der afgøres uden høring af andre myndigheder.

Tabel 4 Overskridelser af tidsfrister ved sager uden høring

Antal sager, der afgøres uden høring/ fristoverskridelser	2003		2004				2005	
	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.
Rigsarkivet, antal sager i alt	115	142	111	117	133	128	156	171
Rigsarkivet, frist overskredet	20	47	11	37	4	1	0	0
Statens Arkiver, antal sager	342	358	371	359	311	299	389	368
Statens Arkiver, frist overskredet	21	50	13	52	9	2	1	2

For så vidt angår dispensationssager, hvor imødekommelse af en ansøgning kræver samtykke fra den afleverende myndighed, dvs. dispensation fra de frister, der er fastsat i eller i medfør af arkivlovens §§ 24-27, svarer udviklingen i sagsbehandlingstiderne i store træk til de ovenfor beskrevne sager. Det skal her bemærkes, at de hørte myndigheders sagsbehandlingstid som hovedregel er tilfredsstillende. Dog forekommer stadig enkelte sager, hvor sagsbehandlingstiden kan strække sig over adskillige måneder. Den nedbringelse af sagsbehandlingstiden i Rigsarkivet, der fremgår tabel 5, skyldes primært ændrede procedurer i Rigsarkivet.

Tabel 5 Sagsbehandlingstider ved sager med høring

Gennemsnitlig sagsbehandlingstid for høringssager (antal sager)	2003		2004				2005	
	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2.kv.	3. kv	4. kv.	1. kv	2. kv
Rigsarkivet	26,92	41,98	45,68	47,08	37,53	35,71	25,16	33,32
Statens Arkiver i alt	34,23	34,43	35,20	36,82	34,05	31,28	22,54	31,27

Som det fremgår af tabel 6, tegner Rigsarkivet sig for langt hovedparten af dispensationssager, hvor der foretages høring af den afleverende myndighed. Ligesom for sager, der afgøres uden høring, jf. tabel 4, er der siden 3. kvartal 2004 sket et fald i antallet af fristoverskridelser i høringssager.

Tabel 6 Overskridelser af tidsfrister ved sager med høring

Antal sager, der afgøres efter høring/ fristoverskridelser	2003		2004				2005	
	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2.kv.	3. kv	4. kv.	1. kv	2. kv
Rigsarkivet, antal sager i alt	52	65	41	63	66	51	67	71
Rigsarkivet, tidsfrist overskredet	14	22	12	23	16	11	9	8
Statens Arkiver, antal sager	75	92	74	93	84	81	106	100
Statens Arkiver, tidsfrist overskredet	16	22	15	23	16	12	10	10

Sammenfattende kan Statens Arkiver konstatere, at de sagsbehandlingsfrister, der fremgår af arkivloven, som hovedregel overholdes. Efter Statens Arkivers vurdering vil fristoverskridelser i sager, hvis afgørelse kræver høring af den afleverende myndighed, næppe fuldstændig kunne undgås eller forebygges. Visse dispensationsansøgninger vedrører større arkivaliemængder og kan omhandle stærkt følsomme oplysninger, og især i sådanne tilfælde er det Statens Arkivers erfaring, at sagsbehandlingstiden hos den hørte myndighed udstrækker sig udover de 30 dage, som omtales i arkivlovens § 37.

På den baggrund finder Statens Arkiver ikke anledning til at foreslå ændringer i §§ 36-38.

§ 39

Bestemmelsen er af teknisk karakter.

Kapitel 8: Benyttelse af offentlige arkivalier (§§ 40-41)**§ 40**

Bestemmelsen pålægger den, der får adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier, tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger, som den pågældende derved kommer i besiddelse af. Bestemmelsen har været optaget i arkivlovgivningen siden 1992.

I forbindelse med imødekomme af ansøgninger om adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier gøres ansøgeren opmærksom på tavshedspligten, hvis nærmere udstrækning fremgår af de vilkår for benyttelsen af de pågældende arkivalier, som fastsættes efter bestemmelsen i § 41.

Statens Arkiver finder, at pålæggelsen af denne tavshedspligt udgør en væsentlig beskyttelse mod misbrug af de oplysninger, der gives adgang til. Det bemærkes, at der ikke siden ikrafttrædelsen af arkivloven den 1. juli 2003 har været anledning til at forfølge tilsidesættelse af tavshedspligten efter arkivlovens § 40.

Som nævnt i forbindelse med § 28 kan der i arkivalier, der er umiddelbart tilgængelige, optræde oplysninger om enkeltpersoner, der i almindelighed opfattes som fortrolige, som f.eks. cpr-numre.

Statens Arkiver finder ikke anledning til at foreslå ændringer i bestemmelsen i formuleringen, men indstiller til overvejelse, hvorvidt der bør fastsættes en særlig bestemmelse om begrænsning i brugen af visse oplysninger, som måtte indgå i umiddelbart tilgængelige arkivalier.

§ 41

Bestemmelsen hjemler fastsættelse af vilkår i forbindelse med imødekommelse af ansøgninger om adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier.

Muligheden for fastsættelse af vilkår har vist sig som et uhyre hensigtsmæssigt og effektivt instrument i forbindelse med opnåelsen af den politiske målsætning med arkivlovens tilgængelighedsbestemmelser, nemlig at "tilvejebringe den størst mulige åbenhed i adgangen til at benytte arkivalier uden derved at prisgive oplysninger, der for en kortere eller længere periode fordrer fortrolighed."

Vilkårene fastsættes ud fra en vurdering af karakteren af de oplysninger, der søges adgang til, sammenholdt med den af ansøgeren tilsigtede anvendelse af oplysningerne.

Statens Arkiver finder ingen anledning til at foreslå ændringer i denne bestemmelse.

Kapitel 10: Klageregler

§ 43

Bestemmelsen fastsætter, at rigsarkivarens afgørelse om tilgængelighed efter § 31 kan påklages til vedkommende ressortmyndighed.

Statens Arkiver finder ikke anledning til at foreslå ændringer i bestemmelsen.

Kapitel 11: Private arkivalier

§ 46

Bestemmelsens stk. 1 fastsætter, at der ved aflevering af private arkivalier til offentlige arkiver træffes aftale mellem den afleverende part og det modtagende arkiv om tilgængelighed.

Bestemmelsen sikrer den, der som ejer afleverer private arkivalier til offentlige arkiver, en ret til at træffe dispositioner med hensyn til adgangen til de afleverede arkivalier.

Af kulturbevaringsmæssige hensyn må Statens Arkiver lægge vægt på denne bestemmelse. Det bemærkes i denne forbindelse, at ejere af private arkivalier af væsentlig forskningsmæssig eller almenkulturel betydning ikke er forpligtet til aflevering af sådanne arkivalier til offentlige arkiver. Den indflydelse, som den afleverende part efter bestemmelsen har på adgangsforholdene til de pågældende arkivalier, kan muligt have afgørende indflydelse på, hvorvidt arkivalierne overhovedet bevares, endsige afleveres til offentlige arkiver.

Statens Arkiver finder ikke anledning til at foreslå ændringer i bestemmelsen.

2.2 Sammenfatning

Sammenfattende kan oplyses, at Statens Arkiver foreslår:

- at fristen i arkivlovens § 24 nedsættes til 50 år, jf. §§ 25-26,
- en præcisering af hjemmelen til at foretage fristforlængelser i særlige sager,
- evt. en præcisering i begrænsning af brugen af visse oplysninger fx cpr-numre i umiddelbart tilgængelige arkivalier.

3. Tilgængelighedsudvalgets vurdering

3.1 Tilgængelighedsudvalget – indledende bemærkninger

Det nuværende udvalg til vurdering af praksis på tilgængelighedsområdet (Tilgængelighedsudvalget) er nedsat af kulturministeren i henhold til lov nr. 1050 af 7. december 2002 (Arkivloven) § 39. Udvalget

afløste Tilgængelighedsudvalg nedsat i henhold til lov nr. 421 af 10. juni 1997 om ændring af lov om offentlige arkiver m.v. § 26 og den tidligere arkivlov fra 1992.

Tilgængelighedsudvalget skal i henhold til arkivlovens § 39 vurdere de offentlige arkivers og myndighedernes praksis på tilgængelighedsområdet på grundlag af en årlig rapport om tilgængelighedspraksis, der udarbejdes af rigsarkivaren.

Tilgængelighedsudvalget har i overensstemmelse med Tilgængelighedsudvalgets kommissorium på baggrund af rapporter udarbejdet af rigsarkivaren for perioderne 1. januar 2003 til 31. december 2003 og 1. januar 2004 til 31. december 2004 udarbejdet beretning 9 og 10. De tidligere nedsatte Tilgængelighedsudvalg har udarbejdet tilsvarende beretninger vedrørende årene 1995 til 2002.

Grundlaget for Tilgængelighedsudvalgets udtalelse er således dels Statens Arkivers redegørelse af primo december 2005, dels rigsarkivarens seneste to rapporter, der omhandler perioden efter ikrafttræden af den seneste arkivlov den 1. juli 2003. Hertil kommer mundtlige og skriftlige redegørelser modtaget fra Udenrigsministeriet, Forsvarsministeriet og rigsarkivaren, herunder rigsarkivarens rapporter vedrørende årene 1995-2002.

På tidspunktet for afgivelsen af denne udtalelse er medlemmerne af Tilgængelighedsudvalget:

Dommer Tuk Bagger, formand

Pens. major og screeningsmedarbejder Bjørn Hartmann-Madsen, Forsvarsministeriet

Professor Jørgen Elklit, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet

Arkivchef Lars G. Karlsson, Udenrigsministeriet

Journalist Leif Larsen, Dansk Journalistforbund

Lektor Anne Løkke, Afdeling for Historie, Københavns Universitet

Konsulent Christina Moshøj, Danske Dagblades Forening

Kommunernes Landsforening er p.t. ikke repræsenteret i Tilgængelighedsudvalget

Som sekretær fungerer retsassessor Helle Mucha Jardorf, Københavns Byret.

3.2 Tilgængelighedsudvalgets vurdering af, hvorvidt arkivloven lever op til de konkrete målsætninger fsva. tilgængelighed samt behov for evt. ændringer af arkivloven

Indledningsvis bemærkes, at Tilgængelighedsudvalget kan tilslutte sig Statens Arkivers redegørelse for baggrunden for, formålet med og vedtagelsen af den nugældende arkivlov. Tilgængelighedsudvalget er endvidere enig i, at målsætningen og succeskriteriet for arkivloven er

”at tilvejebringe den størst mulige åbenhed i adgangen til at benytte arkivalier”

Tilgængelighedsudvalget har af praktiske årsager og af hensyn til overskueligheden valgt at følge den samme systematik som Statens Arkiver i sin udtalelse og vurdering, idet Tilgængelighedsudvalget dog har suppleret med en udtalelse vedrørende arkivlovens § 13.

§ 13

Fristen for de arkivskabende myndigheders aflevering af arkivalier til Statens Arkiver fastsættes til 30 år.

Et medlem af Tilgængelighedsudvalget, Bjørn Hartmann-Madsen, Forsvarsministeriet, finder at afleveringsfristen fortsat bør være 30 år, idet der er praktiske vanskeligheder forbundet med at overholde en afleveringsfrist, der er sammenfaldende med tilgængelighedsfristen.

Et flertal af Tilgængelighedsudvalgets medlemmer ser det som et problem, at afleveringsfristen er 30 år, mens tilgængelighedsfristen er 20 år. Når afleveringsfristen ikke er den samme som tilgængelighedsfristen, medfører det, at tilgængelige arkivalier ligger hos de arkivskabende myndigheder og ikke i Statens Arkiver, hvortil brugeren har nem og overskuelig adgang. Tilgængelighedsudvalgets flertal

finder, at denne forskel i fristerne modvirker intentionen bag arkivloven, og at en nedsættelse af afleveringsfristen, så den kommer til at svare til tilgængelighedsfristen, vil kunne medvirke til at øge åbenheden ganske væsentligt. Eventuelle praktiske vanskeligheder for myndighederne med at overholde en sådan kortere afleveringsfrist vil som hidtil kunne afhjælpes ved konkrete afleveringsaftaler med rigsarkivaren.

Tilgængelighedsudvalgets flertal skal på denne baggrund anbefale, at afleveringsfristen bringes i overensstemmelse med tilgængelighedsfristen.

§ 22

Den almindelige tilgængelighedsfrist fastsættes til 20 år.

Spørgsmålet om tilgængelighedsfristen er grundigt debatteret i Kulturministeriets arbejdsgruppe om revision af arkivlovens betænkning nr. 1404 af 13. juni 2001 om revision af arkivloven, og af Tilgængelighedsudvalget i beretning 5 afgivet til brug for arbejdet med revision af arkivloven den 20. februar 2001, og de modstående hensyn og interesser hos brugerne og de arkivskabende myndigheder blev afvejet og afspejler sig i den nu gældende bestemmelse.

Tilgængelighedsudvalget finder på den baggrund ikke grundlag for allerede nu knapt tre år efter at foreslå ændringer vedrørende den almindelige tilgængelighedsfrist.

§ 23

Fristen for tilgængelighed til arkivalier, som indeholder oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske forhold, fastsættes til 75 år.

Et medlem, Leif Larsen, Dansk Journalistforbund, udtaler, at hensynet til lovgivers intention om størst mulig åbenhed vedrørende statslige og kommunale arkivalier tilsiger, at alle tilgængelighedsfrister i arkivloven nedsættes til højst 20 år.

Tilgængelighedsudvalgets flertal finder, at det er berettiget og påkrævet at tage hensyn til enkeltpersoner vedrørende deres private forhold og finder fristen passende set i relation til den gennemsnitlige levealder.

Tilgængelighedsudvalgets flertal finder derfor ikke anledning til at foreslå ændringer i bestemmelsen.

§ 24

Fristen for tilgængelighed til sager inden for strafferetsplejen fastsættes til 75 år.

Statens Arkiver foreslår, at fristen ændres til 50 år, idet oplysninger i straffesager om enkeltpersoners private, herunder økonomiske forhold, er beskyttet af reglen i § 23.

Da den enkelte persons private, herunder økonomiske forhold, således er beskyttet af reglen i § 23, finder Tilgængelighedsudvalget ingen begrundelse for, at sager inden for strafferetsplejen ikke følger den almindelige tilgængelighedsfrist og fastsættes til 20 år.

Tilgængelighedsudvalget skal på denne baggrund foreslå bestemmelsen ophævet.

§§ 25-26

Fristen for tilgængelighed til arkivenheder, der indeholder myndigheders brevveksling med sagkyndige til brug i retssager m.v., og til arkivenheder, der omfatter materiale, der er tilvejebragt som grundlag for udarbejdelsen af offentlig statistik, fastsættes til 50 år.

Den enkelte persons private, herunder økonomiske forhold, er beskyttet af reglen i § 23. Tilgængelighedsudvalget finder det derfor vanskeligt at se en begrundelse for at opretholde fristen på 50 år for disse arkivalier.

Tilgængelighedsudvalget skal på denne baggrund foreslå, at bestemmelserne ophæves.

§ 27

Afleverende myndighed kan efter drøftelse med det modtagende arkiv fastsætte særlige længere frister end 20 år, men ikke over 60 år, hvor det er nødvendigt til beskyttelse af hensyn til statens sikkerhed, rigets forsvar m.v. Længere frister end 60 år kan fastsættes efter forhandling mellem kulturministeren og den afleverende myndighed (for så vidt angår statslige arkivalier) eller vedkommende kommunalbestyrelse (for så vidt angår kommunale arkivalier).

Et medlem, Leif Larsen, Dansk Journalistforbund, udtaler, at hensynet til lovgivers intention om størst mulig åbenhed vedrørende statslige og kommunale arkivalier tilsiger, at alle tilgængelighedsfrister i arkivloven nedsættes til højst 20 år.

Tilgængelighedsudvalgets flertal finder, at det er berettiget og kan være påkrævet at fastsætte længere frister til beskyttelse af de i bestemmelsen nævnte interesser. Tilgængelighedsudvalgets flertal finder ikke grundlag for at afskære eller indskrænke muligheden herfor.

Tilgængelighedsudvalgets flertal finder derfor ikke anledning til at foreslå ændringer til denne bestemmelse.

§ 28

Tilgængelighedsfristen for folkekirkens og de anerkendte trossamfunds ministerialbøger fastsættes til 50 år.

Et medlem, Leif Larsen, Dansk Journalistforbund, udtaler, at hensynet til lovgivers intention om størst mulig åbenhed vedrørende statslige og kommunale arkivalier tilsiger, at alle tilgængelighedsfrister i arkivloven nedsættes til højst 20 år.

Tilgængelighedsudvalgets flertal finder ikke anledning til at foreslå ændringer i den i bestemmelsen fastsatte frist, men kan tilslutte sig bemærkningen i Statens Arkivers redegørelse om, at det vil være hensigtsmæssigt med en klar hjemmel til at foretage fristforlængelser. Tilgængelighedsudvalgets flertal er dog af den opfattelse, at hjemlen til en sådan fristforlængelse bør være forbeholdt ganske særlige situationer og klart have undtagelsens karakter.

Tilgængelighedsudvalgets flertal skal på denne baggrund foreslå, at det af Statens Arkiver foreslåede nye stk. i bestemmelsen formuleres således: "Rigsarkivaren kan under ganske særlige omstændigheder træffe bestemmelse om begrænsning i adgangen for arkivalier, der er yngre end 100 år."

Tilgængelighedsudvalget kan tilslutte sig Statens Arkivers bemærkning om, at det bør overvejes, hvorledes den størst mulige åbenhed for adgangen til ministerialbøger vil kunne praktiseres, uden at der derved opstår risiko for misbrug af oplysninger om nulevende personers personnumre, hvorved dog bemærkes, at reglerne i arkivlovens §§ 40 og 41 sikrer mod misbrug af sådanne oplysninger, jf. nedenfor.

§ 30

Det fastsættes i bestemmelsen, at enhver kan søge om tilladelse til benyttelse af ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier under angivelse af formålet hermed. Det fastsættes endvidere, at der ved afgørelsen kan lægges særlig vægt på ansøgerens parts- eller anden særlige individuelle interesse i arkivalierne.

Tilgængelighedsudvalget kan tiltræde, at bestemmelserne har vist sig hensigtsmæssige og medvirket til øget åbenhed.

Tilgængelighedsudvalget finder derfor ikke anledning til at foreslå ændringer i denne bestemmelse.

§ 31

Der fastsættes mulighed for at meddele dispensation til arkivadgang til ikke umiddelbart tilgængeligt materiale, der er afleveret til Statens Arkiver. Dispensation meddeles af rigsarkivaren, i visse tilfælde efter indhentet samtykke fra den afleverende myndighed.

Tilgængelighedsudvalget kan konstatere, at bestemmelsen gennem årene er administreret på en sådan måde, at afslagsprocenten har været og fortsat er relativt beskedent. Bestemmelsen er på denne måde medvirkende til at fremme intentionen om størst mulig åbenhed.

Tilgængelighedsudvalget finder på denne baggrund ikke anledning til at foreslå ændringer i bestemmelsen.

§ 32

Bestemmelsen fastsætter kompetence for kommunalbestyrelsen til dispensation fra tilgængelighedsfristerne for ikke umiddelbart tilgængeligt arkivmateriale afleveret til kommunalt arkiv.

Tilgængelighedsudvalget har endnu ikke kendskab til praksis på dette område og har derfor ingen bemærkninger til denne bestemmelse.

§ 33

Det fastsættes i bestemmelsen, at afleverende myndigheds samtykke til imødekomme af en dispensationsansøgning kræves for arkivalier, der er omfattet af §§ 24-28, eller hvor arkivalierne er under 20 år.

Høring af afleverende myndighed vil i sagens natur virke forlængende på behandlingen af ansøgningen om arkivadgang. Det er på denne baggrund Tilgængelighedsudvalgets opfattelse, at høring af afleverende myndighed kan virke hindrende for intentionen om størst mulig åbenhed.

Tilgængelighedsudvalget finder dog, at rigtigheden af de overvejelser, der kan føre til tilladelse til eller nægtelse af adgang til ikke umiddelbart tilgængeligt materiale, bedst sikres ved at høre afleverende myndighed i disse sager.

Tilgængelighedsudvalget finder derfor ikke anledning til at foreslå ændringer i denne bestemmelse udover, hvad der følger af eventuelle ændringer i §§ 24-26. Med hensyn til den tid, der forløber med høringsprocessen, henvises til Tilgængelighedsudvalgets bemærkninger nedenfor vedrørende §§ 36-38.

§§ 34-35

Der fastsættes heri bestemmelse om dispensationer vedrørende arkivalier, der indeholder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, og hvis behandling tidligere har været omfattet af persondataloven.

Tilgængelighedsudvalget har ikke kendskab til praksis på dette område og har derfor ikke bemærkninger til disse bestemmelser.

§§ 36-38

Der fastsættes i bestemmelserne frister for sagsbehandlingstiderne ved ansøgninger om adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier.

har konstateret, at overholdelsen af disse frister i perioder har givet anledning til problemer. I forbindelse med rigsarkivarens rapport vedrørende 2004 har Tilgængelighedsudvalget dog kunnet konstatere, at fristerne nu overholdes både af rigsarkivaren og af hovedparten af de hørte myndigheder. Rigsarkivaren har på et møde i Tilgængelighedsudvalget oplyst, at de fristoverskridelser, der sker hos hørte myndigheder, stort set alle vedrører Justitsministeriet. Tilgængelighedsudvalget udtaler i sin seneste beretning herom, at "Tilgængelighedsudvalget har i tidligere beretninger omtalt dette forhold og skal igen påpege, at tilsidesættelse af de i arkivloven fastsatte frister for sagsbehandling er en hindring for

åbenhed, og finder det påfaldende, at en enkeltstående myndighed tilsidesætter reglerne i et sådant omfang”.

To af Tilgængelighedsudvalgets medlemmer, Leif Larsen, Dansk Journalistforbund, og Anne Løkke, Afdeling for Historie, Københavns Universitet, foreslår i den forbindelse, at der skal gives rigsarkivaren mulighed for at træffe afgørelse efter fristens udløb, uanset om den hørte myndighed har svaret eller ej, hvis han finder grundlaget herfor forsvarligt.

Tilgængelighedsudvalgets flertal finder, at den manglende overholdelse af de fastsatte frister er en hindring for intentionen bag arkivloven om størst mulig åbenhed, men at hensynet til at træffe rigtige afgørelser vejer så tungt, at den hørte myndighed ikke bør afskæres fra at udtale sig ved manglende overholdelse af fristen i § 37.

Tilgængelighedsudvalgets flertal finder derfor ikke anledning til at foreslå ændringer i bestemmelserne.

§ 39

Det fastsættes i bestemmelsen, at der nedsættes et udvalg (Tilgængelighedsudvalget), der skal vurdere praksis på tilgængelighedsområdet. Der fastsættes endvidere nærmere regler for udvalgets virksomhed.

Tilgængelighedsudvalget kan konstatere, at de siden 1992 nedsatte Tilgængelighedsudvalg har haft væsentlig indflydelse på de skete arkivlovsrevisioner.

Tilgængelighedsudvalgets løbende vurdering af rigsarkivarens rapporter har hvert år givet Tilgængelighedsudvalget anledning til bemærkninger, og Tilgængelighedsudvalget har gennem den løbende dialog med rigsarkivaren og udfærdigelsen af beretninger medvirket til at sikre, at arkivloven i videst mulige omfang forvaltes efter intentionen om størst mulig åbenhed.

Det er Tilgængelighedsudvalgets opfattelse, at der også fremover vil være behov for at følge administrationen, navnlig af de bestemmelser i arkivloven, der åbner adgang for skønsmæssige afgørelser, med henblik på at sikre intentionen om størst mulig åbenhed.

Et medlem af Tilgængelighedsudvalget, Leif Larsen, Dansk Journalistforbund, er af den opfattelse, at en samtidig behandling af ankesager vil kunne give Tilgængelighedsudvalget nyttig indsigt i administrationen af arkivloven og mulighed for at gå dybere ind i sagerne.

Tilgængelighedsudvalgets flertal finder ikke ankeudvalgsbehandling foreneligt med Tilgængelighedsudvalgets nuværende funktion som et organ, der følger udviklingen og den konkrete administration af arkivadgangen. Tilgængelighedsudvalgets flertal finder det hensigtsmæssigt, at den eksisterende klageadgang til vedkommende ressortmyndighed sikrer Folketingets kontrol i kraft af reglerne om ministeransvar. Flertallet finder det endvidere tvivlsomt, hvorledes man i givet fald skulle sikre, at et ankenævn fik den fornødne sagkundskab.

Tilgængelighedsudvalgets flertal finder derfor ikke anledning til at foreslå ændringer til denne bestemmelse.

Om etablering af et ankeudvalg henvises i øvrigt til bemærkningerne i Kulturministeriets arbejdsgruppe om revision af arkivlovens betænkning nr. 1404 af 13. juni 2001 side 192-201.

§ 40

Bestemmelsen pålægger den, der får adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier, tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger.

Det er Tilgængelighedsudvalgets opfattelse, at bestemmelsen er med til at sikre muligheden for adgang til arkivmateriale, der ellers ville være afskåret fra adgang, og at bestemmelsen således medvirker til at øge åbenheden.

Tilgængelighedsudvalget finder, at bestemmelsen sammen med arkivlovens § 41 i tilstrækkelig grad sikrer mod misbrug af oplysninger om enkeltpersoners private forhold, herunder personnumre.

Tilgængelighedsudvalget finder derfor ikke anledning til at foreslå ændringer til bestemmelsen.

§ 41

Der gives i bestemmelsen mulighed for at fastsætte vilkår i forbindelse med benyttelsen af arkivalier, der ikke er umiddelbart tilgængelige.

Tilgængelighedsudvalget kan tiltræde, at denne mulighed i vidt omfang har medvirket til at øge åbenheden i adgangen til at benytte arkivalier, således som det er intentionen bag arkivloven.

Tilgængelighedsudvalget finder derfor ikke anledning til at foreslå ændringer i bestemmelsen.

§ 43

Det bestemmes, at klage over afslag på ansøgning om adgang til ikke umiddelbart tilgængeligt materiale (arkivlovens § 31) skal ske til vedkommende ressortmyndighed.

Der henvises til bemærkningerne ovenfor ad arkivlovens § 39.

Tilgængelighedsudvalgets flertal finder derfor ikke anledning til at foreslå ændringer i bestemmelsen.

§ 46

Det bestemmes, at der ved aflevering af private arkivalier til offentlige arkiver skal træffes aftale om tilgængelighed.

Tilgængelighedsudvalget finder ikke anledning til at foreslå ændringer i bestemmelsen.

Screening

Der er ikke i arkivloven bestemmelser om screening, men Tilgængelighedsudvalget har gennem årene i sine beretninger understreget betydningen heraf i relation til intentionen om størst mulig åbenhed gentagne gange.

Et medlem af Tilgængelighedsudvalget, Leif Larsen, Dansk Journalistforbund, finder på samme måde som mindretallet i den af Kulturministeriet nedsatte arbejdsgruppe om revision af arkivloven (Betænkning 1404 af 13. juni 2001, side 148), at der bør oprettes et screeningsnævn, der skal have til opgave at overvåge og efterprøve myndighedernes afgørelser om afklassificering og fristforlængelser.

Tilgængelighedsudvalgets flertal finder, at det løbende arbejde med screening af arkivalier, der pågår hos de store arkivskabende myndigheder Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet, i fornødent omfang medvirker til størst mulige åbenhed, og at oprettelsen af et screeningsnævn ikke i tilstrækkelig grad vil kunne sikre en større åbenhed på et forsvarligt grundlag.

Tilgængelighedsudvalgets flertal finder derfor ikke anledning til at foreslå oprettelse af et screeningsnævn.

3.3 Sammenfatning

Sammenfattende kan oplyses, at Tilgængelighedsudvalget eller Tilgængelighedsudvalgets flertal foreslår:

- at afleveringsfristen i arkivlovens § 13 bringes i overensstemmelse med tilgængelighedsfristen,
- at bestemmelserne i §§ 24-26 ophæves, og

- at der indføres en mulighed for begrænsning i adgangen til folkekirkens og de anerkendte trossamfunds ministerialbøger i arkivlovens § 28

Et mindretal forslår:

- at alle bestemmelser om længere tilgængelighedsfrist end 20 år ophæves,
- at rigsarkivaren i høringssager gives kompetence til at træffe afgørelse efter høringsfristens udløb, uanset om hørte myndighed har svaret,
- at der oprettes et screeningsnævn, og
- at der oprettes et ankenævn

4. Høring

4.1 Høring af relevante institutioner og organisationer

Efter modtagelse af bidrag fra Statens Arkiver og Tilgængelighedsudvalget har Kulturministeriet sendt det foreløbige udkast i høring i en bredere kreds (se bilag 1).

Udkastet har været sendt til høring hos følgende parter:

Samtlige ministerier, samtlige universiteter, Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond, Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen, Danske Dagblades Forening, Dansk Journalistforbund, Dansk Fagpresse, Datatilsynet, Rigsrevisionen, Danmarks Statistik, Domstolsstyrelsen, Privatarkivudvalget og Advokatrådet.

4.2 Opsummering af høringssvarene

Generelle bemærkninger:

Forsvarsministeriet tilkendegiver, at de er enige i de af Statens Arkiver afgivne bidrag og bemærkninger. Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation (del af Det Frie Forskningsråd) tilkendegiver generelt, at de bakker op om Tilgængelighedsudvalgets anbefalinger. Det samme gør Udenrigsministeriet, som dertil bemærker, at de finder, at den eksisterende arkivlov danner et godt grundlag for at opnå størst mulig åbenhed, og at der derfor er et begrænset behov for at ændre i loven. Københavns Universitet tilkendegiver, at det er deres opfattelse, at lovens intentioner i vidt omfang opfyldes i dag, og universitetet finder derfor ikke, at tiden er inde til store ændringer af arkivloven. Endvidere bemærker universitetet, at de bakker op om Statens Arkivers forslag. Dansk Journalistforbund anser det for afgørende at fremme størst mulig åbenhed og ønsker derfor samtlige tilgængelighedsfrister nedsat til 20 år.

Specielle bemærkninger:

Kapitel 4 Aflevering af statslige arkivalier

§ 13 - afleveringsfristen for arkivalier

Forsvarsministeriet kan ikke tiltræde den af Tilgængelighedsudvalget foreslåede nedsættelse af afleveringsfristen. Det samme gælder Justitsministeriet, som henviser til lovens forarbejder, hvor der af ressourcemæssige årsager ikke fandtes grundlag for at nedsætte afleveringsfristen fra 30 til 20 år. Københavns Universitet, Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation, Danske Mediers Forum, Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Udenrigsministeriet tilslutter sig Tilgængelighedsudvalgets forslag om en nedsættelse af afleveringsfristen fra 30 til 20 år af hensyn til brugerne.

Kapitel 6 Tilgængelighed til offentlige arkivalier

§ 22 – generel tilgængelighedsfrist

Danske Mediers Forum foreslår ikke en konkret nedsættelse af den generelle tilgængelighedsfrist, men finder, at den generelle tilgængelighedsfrist på 20 år bør nedsættes yderligere inden for en 10-årig periode.

§ 23 – enkeltpersoners private forhold

Danske Mediers Forum foreslår en hyppigere brug af § 23, stk. 2, hvorefter det er muligt at fastsætte en kortere frist end 75 år. Samtidig foreslår de en form for meroffentlighedsbestemmelse, sådan at der i større udstrækning kan gives adgang med særlige vilkår til arkivalier med personoplysninger. Danske Mediers Forum tilkendegiver i øvrigt, at det ved en revision af arkivloven nøje bør overvejes at nedsætte fristen fra 75 år til 60-55 år.

§ 24 - sager inden for strafferetsplejen

Forsvarsministeriet, Københavns Universitet og Justitsministeriet tilslutter sig den af Statens Arkiver foreslåede nedsættelse af tilgængelighedsfristen for arkivenheder vedr. sager inden for strafferetsplejen fra 75 til 50 år. Justitsministeriet understreger i forlængelse heraf forudsætningen om, at oplysninger om enkeltpersoners private forhold fortsat først vil være tilgængelige efter 75 år, jf. § 23, stk. 1.

Dansk Journalistforbund, Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation, Danske Mediers Forum og Udenrigsministeriet tilslutter sig den af Tilgængelighedsudvalget foreslåede ophævelse af den særlige frist, således at det er den generelle tilgængelighedsfrist på 20 år, som vil være gældende for sager inden for strafferetsplejen.

Datatilsynet bemærker, at en ændring af § 24 vil åbne mulighed for, at der kan fastsættes kortere tilgængelighedsfrist end 75 år for sager inden for strafferetsplejen, som indeholder personfølsomme oplysninger og dermed skal afgøres efter § 23, idet stk. 2 i denne bestemmelse giver mulighed for, at der fastsættes en kortere eller længere frist end 75 år, for arkivenheder omfattet af § 23, stk. 1.

§§ 25-26 – sager om brevveksling i forbindelse med retssager samt statistisk grundmateriale

Dansk Journalistforbund, Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation, Danske Mediers Forum, Danmarks Statistik og Udenrigsministeriet tilslutter sig den af Tilgængelighedsudvalget foreslåede ophævelse af den særlige frist, således at det er den generelle tilgængelighedsfrist på 20 år, som vil være gældende for arkivenheder indeholdende myndigheders brevveksling i forbindelse med retssager samt arkivenheder omfattende materiale til brug for offentlig statistik, som i den nuværende arkivlov er omfattet af en frist på 50 år.

§ 27 – forlænget frist

Danske Mediers Forum foreslår, at § 27, stk. 1 nr. 6 udgår – mulighed for særlig frist i begrundet i ”private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet”, idet begrundelsen er for bred, og privatlivets fred i øvrigt beskyttes af § 23.

§ 28 – ministerialbøger

Forsvarsministeriet, Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation, Københavns Universitet og Udenrigsministeriet tilslutter sig den af Statens Arkiver og Tilgængelighedsudvalget foreslåede præcisering af hjemlen til at foretage fristforlængelse i særlige sager vedr. Folkekirken og andre trossamfunds ministerialbøger udover de almindelige 50 år. Danske Mediers Forum understreger, at en sådan hjemmel bør indskrænkes til kun at gælde når ganske særlige omstændigheder foreligger. For så vidt angår Statens Arkivers påpegning af, at ministerialbøger kan indeholde omtale af nulevende personers cpr-numre bemærker Datatilsynet, at persondataloven – inden for sit område – også gælder efter tilgængelighedsfristens udløb. Derfor er cpr-numre generelt beskyttet af persondatalovens § 11, stk. 2.

Kapitel 7 Adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier

§§ 34-35 – arkivalier behandlet efter persondataloven

Datatilsynet bemærker, at de umiddelbart undrer sig over det lave antal sager, som behandles efter § 34, hvorefter tilsynet skal give samtykke, og henleder derfor opmærksomheden på, hvilke sager det omfatter.

§§ 36-38 – sagsbehandlingstider

Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation tilslutter sig et mindretalsforslag fra Tilgængelighedsudvalget, som går ud på, at rigsarkivaren skal have mulighed for at træffe afgørelse efter fristens udløb uanset om den hørte myndighed har svaret eller ej, hvis han finder grundlaget forsvarligt.

Danske Mediers Forum understreger vigtigheden af, at sagsbehandlingstiderne generelt overholdes.

Øvrige forslag - ankesager og screeningsnævn

Dansk Journalistforbund støtter mindretalsforslagene fra Tilgængelighedsudvalget om, dels at Tilgængelighedsudvalget også skal fungere som ankeinstans, dels at der bør oprettes et screeningsnævn.

5. Kulturministeriets vurdering

5.1 Ministeriets vurdering af lovens målsætninger og succeskriterier for så vidt angår tilgængelighedsområdet

I bemærkningerne til arkivloven står der, at loven har to overordnede formål, dels at sikre bevaringen af den arkivalske dokumentation, dels at tilvejebringe den størst mulige åbenhed i adgangen til at benytte arkivalier uden derved at prisgive oplysninger, der for en kortere eller længere periode fordrer fortrolighed.

For at sikre det sidstnævnte formål nedsætter kulturministeren jf. arkivlovens § 39 et udvalg (det såkaldte Tilgængelighedsudvalg) til at vurdere de offentlige arkivers og myndigheders praksis på tilgængelighedsområdet. Denne vurdering sker i praksis ved, at Kulturministeriet hvert år modtager Tilgængelighedsudvalgets beretning med en vurdering af praksis på tilgængelighedsområdet, udarbejdet på baggrund af rigsarkivarens årlige rapport om tilgængelighedspraksis.

Kulturministeren fremsender hvert år Tilgængelighedsudvalget beretning til Folketinget Kulturudvalg med oplysning om de foranstaltninger, som Tilgængelighedsudvalgets beretning måtte give anledning til.

I den sidste beretning for 2004 samt rigsarkivarens rapport for samme år fremgår der følgende om ansøgning til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier:

Statens Arkiver modtog i 2004 i alt 3159 henvendelser om adgang til ikke umiddelbart tilgængeligt arkivmateriale. Af de 3159 henvendelser gav de 928 ikke anledning til en afgørelse om tilgængelighed efter arkivlovens regler men fx efter reglerne om aktindsigt.

Af de resterende 2231 egentlige adgangsansøgninger vedrørte de 1963 offentlige arkiver og resten private arkiver. For så vidt angår de offentlige arkiver blev der givet i alt 1894 adgangstilladelser og 69 afslag. I de tilfælde hvor et afslag senere er blevet omgjort, tælles såvel det oprindelige afslag som den senere imødekommelse med som separate afgørelser.

Udviklingen i tilladelser og afslag for offentlige arkivalier 1994-2004:

	1994-95	1995-96	1996-97	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Tilladelser i alt	1067	1222	1280	1672	1758	1774	2563	2233	2135	1894

Afslag i alt	26	48	89	118	60	68	86	75	71	69
--------------	----	----	----	-----	----	----	----	----	----	----

Kilde: Rigsarkivarens tilgængelighedsrapport XII

Kulturministeriet vurderer på den baggrund, at lovens målsætning om størst mulig åbenhed i arkiver overordnet fungerer tilfredsstillende på baggrund af arkivlovens frister om tilgængelighed samt den praksis, der eksisterer i Statens Arkiver og de arkivskabende myndigheder med hensyn til at give adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier. Af ovenstående tabel kan det konstateres, at langt størstedelen af dispensationsansøgningerne imødekommes, og afslagsprocenten har ligget på et stabilt lavt niveau siden 1999. Rigsarkivarens foreløbige tal for 2005 viser samme niveau, idet der i alt er givet 1913 tilladelser og 55 afslag.

5.2 Ministeriets bemærkninger til Statens Arkivers og Tilgængelighedsudvalgets vurderinger samt indkomne høringssvar

Kulturministeriet noterer sig med tilfredshed, at Statens Arkiver og Tilgængelighedsudvalget overvejende finder, at bestemmelserne i arkivloven og den hertil knyttede praksis bidrager til gennemførelsen af intentionen om at tilvejebringe den størst mulige åbenhed i adgangen til at benytte ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier. Særligt bemærker ministeriet, at både Statens Arkiver og Tilgængelighedsudvalget til bestemmelserne i lovens kapitel 7 om adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier ikke foreslår ændringer, heller ikke med hensyn til sagsbehandlingstiderne, som begge parter konstaterer, som hovedregel bliver overholdt i praksis. Ligeledes udtrykker begge parter tilfredshed med mulighederne, jf. §§ 40 og 41, for at fastsætte vilkår for benyttelsen af ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier, og konstaterer, at det er medvirkende til at øge åbenheden. Statens Arkiver bemærker i øvrigt, at der ikke siden lovens ikrafttrædelse har været anledning til at forfølge sager om tilsidesættelsen af tavshedspligten i forbindelse med adgang.

Kulturministeriet noterer sig også, at der i høringssvarene – hvor der har været bemærkninger – overvejende er en generel tilfredshed med den nugældende arkivlovs tilgængelighedsbestemmelser og den hertil knyttede praksis, og at der derfor heller ikke er udtrykt et generelt ønske om en omfattende lovændring på området.

Imidlertid noterer Kulturministeriet sig, at både Statens Arkiver og i endnu højere grad Tilgængelighedsudvalget foreslår nedsættelser af nogle af de særlige frister, som arkivloven opererer med i dag. Dette bakker høringssvarene i forskellig grad op om, og enkelte svar har også mere vidtgående forslag.

Til de enkelte forslag har ministeriet følgende bemærkninger:

Som grundlag for at kommentere de enkelte frister kan det være relevant at se på i hvilken udstrækning, der afgøres sager vedrørende de pågældende frister i dag. Af skemaet fremgår, at langt den overvejende del af ansøgningerne vedrører § 23. Herudover er der en del afgørelser vedrørende § 24, hvorimod der kun i mindre omfang er ansøgninger om sager vedrørende §§ 25-28.

Tilladelser og afslag fordelt på type i 2004

Dispensations-type		Afgørelsen meddeles af	Antal tilladelser	Antal afslag
A	§ 22, stk. 1 – sager yngre end 20 år	Afleverende myndighed/ Rigsarkivaren	12	0
B	§ 23, stk. 1 – enkeltpersoners private og økonomiske forhold	Rigsarkivaren	1213	42
C	§ 27, stk. 1+2 – statens sikkerhed m.v.	Afleverende myndighed/	44	4

		Rigsarkivaren		
D	§ 23, stk. 2 – enkelt-personers private forhold behandlet jf. persondataloven	Datatilsynet/ Rigsarkivaren	15	0
E	§ 24 - strafferetsplejen	Afleverende myndighed/ Rigsarkivaren	235	22
F	§ 25 – brevveksling ifm. retssager	Afleverende myndighed/ Rigsarkivaren	1	0
G1	§ 23, stk. 1 – sager vedr. folketællinger over 50 år men yngre end 75 år (personfølsomme oplysninger)	Rigsarkivaren	368	0
G2+G3	§ 26 – folketællinger samt statistisk grundmateriale	Danmarks Statistik/ Rigsarkivaren	4	1
H	§ 22, stk. 2 – sager over 20 år, som ikke er afleveret til offentligt arkiv	Afleverende myndighed/ Rigsarkivaren	2	0
I alt			1894	69

Kilde: Rigsarkivarens tilgængelighedsrapport XII.

§ 13 – nedsættelse af afleveringsfristen

Tilgængelighedsudvalget foreslår, at afleveringsfristen nedsættes fra 30 til 20 år, så den svarer til den generelle tilgængelighedsfrist. Nogle høringssvar bakker op om dette af hensyn til brugeren, mens to høringssvar sætter sig imod forslaget af ressourcemæssige grunde.

Det er ministeriet opfattelse, at en gennemførelse af forslaget ikke vil forbedre brugernes tilgængelighed til arkivalierne, idet fristen for adgang er 20 år, uanset om materialet er afleveret til offentligt arkiv eller endnu opbevares hos den pågældende myndighed. Konkret har det den betydning, at det er de pågældende myndigheder, som skal behandle en ansøgning om adgang, hvis arkivalierne ikke er afleveret endnu. I praksis er der kun ganske få sager af denne type (kategori H), hvor der søges om adgang til sager, som ikke er afleveret, og hvor vedkommende myndighed derfor skal træffe afgørelse. Ministeriet ligger desuden vægt på, at en nedsættelse af afleveringsfristen vil indebære et større ressourcebehov hos både den afleverende myndighed og Statens Arkiver. Derudover skal det nævnes, at Statens Arkiver – hvor det er muligt – søger at fremrykke myndighedernes aflevering af arkivalier.

§ 23 – personfølsomme oplysninger

En enkelt høringssvar foreslår en generel nedsættelse af fristen for adgang til personfølsomme oplysninger fra 75 år til 60-55 år.

Kulturministeriet noterer sig, at der ikke er andre, som har foreslået ændringer af tilgængelighedsfristen for enkeltpersoners private forhold, som i praksis udgør langt den overvejende del af dispensationssagerne. Fristen blev ved sidste lovændring nedsat, og ministeriet vurderer, at den nuværende frist på 75 år giver den nødvendige beskyttelse for enkeltpersoner, idet fristen er fastsat ud fra en betragtning om den gennemsnitlige levealder.

§ 24 - strafferetsplejen

Statens Arkiver foreslår, at fristen for adgang til arkivenheder omfattende sager inden for strafferetsplejen nedsættes fra 75 til 50 år. Tilgængelighedsudvalget går videre og foreslår, at § 24 ophæves, således at det er den generelle frist på 20 år, som gælder for sager inden for strafferetsplejen. Blandt

høringssvarene er der nogle, der bakker Statens Arkivers forslag op, mens andre støtter Tilgængelighedsudvalgets forslag.

Kulturministeriet bemærker, at der er forholdsvis stor opbakning til at nedsætte fristen for disse arkivalier og vurderer derfor, at en nedsættelse af fristen til 50 år vil være hensigtsmæssig, idet ministeriet lægger vægt på, at der fortsat skal være en rimelig beskyttelse for efterforskningsmæssige hensyn, som det påpeges af Statens Arkiver, ligesom personfølsomme oplysninger fortsat vil være beskyttet af § 23.

§§ 25-26 – brevveksling ifm. retssager og statistisk grundmateriale

Tilgængelighedsudvalget foreslår, at den særlige frist på 50 år for arkivenheder indeholdende myndighedernes brevveksling i forbindelse med retssager og sager indeholdende materiale som grundlag for offentlig statistik bortfalder, således at den generelle tilgængelighedsfrist på 20 år vil gælde disse sager. Flere af høringssvarene bakker forslagene op.

Statens Arkiver har ikke foreslået ændringer i bestemmelsen.

Kulturministeriet finder, at de særlige frister for så vidt angår sager indeholdende brevveksling ifm. retssager og sager vedr. statistisk grundmateriale kan ophæves. Ministeriet hæfter sig ved, at forslaget ikke har givet hverken Justitsministeriet eller Danmarks Statistik anledning til indvendinger. Der er i øvrigt tale om en frist, der giver anledning til et begrænset antal sager.

§ 28 – ministerialbøger

Kulturministeriet ser positivt på Statens Arkivers forslag om at præcisere en hjemmel i § 28 til at foretage fristforlængelser, hvor særlige forhold gør sig gældende fx med udgangspunkt i det aktuelle trusselsbillede, som der henvises til i forbindelse med en konkret sag. Ministeriet bemærker, at både Tilgængelighedsudvalget og en række høringssvar bakker dette op.

Endvidere vil ministeriet overveje, hvorvidt der eventuelt kan iværksættes tiltag, der kan imødegå misbrug af cpr-numre, som fremgår af ministerialbøgerne, jf. Statens Arkivers oplysninger. Dette kræver ikke nødvendigvis en lovændring.

§§ 36-38 - sagsbehandlingstider

Ministeriet bemærker, at hverken Statens Arkiver eller Tilgængelighedsudvalget foreslår ændring med hensyn til de sagsbehandlingsfrister, som myndighederne skal bestræbe sig på at overholde, når de behandler sager om dispensation for tilgængelighedsfrister. Der er dog enkelte høringssvar, som kommenterer og tilslutter sig et mindretalsforslag fra Tilgængelighedsudvalget, som går ud på, at rigsarkivaren skal have mulighed for at træffe afgørelse efter fristens udløb, hvis han finder grundlaget forsvarligt.

Ministeriet vurderer, at det er vigtigt, at de relevante myndigheder har lejlighed til at udtale sig i sager om dispensation, jf. §§ 24-28. Naturligvis skal sagsbehandlingstiden være så hurtig som mulig, men ministeriet anerkender også, at der til tider forekommer ganske vanskelige sager, hvor det kan være svært at overholde de angivne frister. Ministeriet vil også fremover følge området, som årligt omtales i Tilgængelighedsudvalgets beretning til Kulturministeriet.

Ankesager og screeningsnævn

Kulturministeriet bemærker i øvrigt, at et enkelt høringssvar forholder sig positivt til et mindretalsforslag i Tilgængelighedsudvalget om, at Tilgængelighedsudvalget skal fungere som ankeinstans, samt at der skal oprettes et screeningsnævn. Problemstillingerne har tidligere været berørt i forbindelse med sidste lovbehandling, og da hverken Statens Arkiver eller et flertal i Tilgængelighedsudvalget eller hovedparten af høringspartnerne støtter noget sådant, finder ministeriet ikke, at der er grundlag for at gå videre med disse forslag.

6. Konklusion

6.1 Samlet vurdering af tilgængelighedsområdet og evt. behov for justering af arkivloven

På baggrund af Statens Arkivers og Tilgængelighedsudvalgets bidrag til lovovervågningen og de indkomne høringssvar er det Kulturministeriets opfattelse, at arkivlovens tilgængelighedsbestemmelser og administrationen af dette generelt lever op til hensigten om at skabe størst mulig åbenhed, samtidig med at de nødvendige beskyttelseshensyn tages.

Praksis med hensyn til behandling af ansøgninger om adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier viser, at Statens Arkiver ved rigsarkivaren evt. efter høring hos den relevante myndighed, i vid udstrækning giver dispensation, og at kun relativt få sager ender med et afslag.

Kulturministeriet finder derfor ikke grundlag for at lave en omfattende ændring af lovens system og funktionsmåde. Med hensyn til de foreslåede ændringer af tilgængelighedsfristerne i §§ 24-26 for arkivenheder inden for strafferetsplejen, brevveksling om i forbindelse med retssager og materiale til brug for offentlig statistik er ministeriet indstillet på at foretage mindre lovændringer:

- § 24 ændres, således at fristen for sager inden for strafferetsplejen nedsættes fra 75 til 50 år,
- §§ 25-26 udgår, således at det er den almindelige tilgængelighedsfrist på 20 år, der gælder for arkivenheder indeholdende myndighedernes brevveksling i forbindelse med retssager og sager vedr. statistisk grundmateriale,
- § 28 – det præciseres, at der i visse tilfælde kan ske begrænsning i adgangen til ministerialbøger og lignende, der er yngre end 100 år, såfremt helt særlige forhold gør sig gældende. Ydermere skal det overvejes, hvorvidt man kan imødegå misbrug af cpr-numre, jf. persondataloven i forbindelse med adgang til ministerialbøger, som er umiddelbart tilgængelige. Dette vil ikke nødvendigvis kræve en lovændring.